

TAX ALERT

Závazky po splatnosti a DPH

Lednová novela zákona o DPH přinesla novou povinnost ve vazbě na uplatněný nárok na odpočet daně. Změna se týká jen přijatých zdanitelných plnění uskutečněných od 1. ledna 2025.

Pokud si plátce u přijatého zdanitelného plnění uplatnil nárok na odpočet (plný nebo částečný), ale plnění dodavateli neuhradil do konce šestého kalendářního měsíce bezprostředně následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém se závazek stal splatným, vzniká plátcovi povinnost dříve uplatněný odpočet daně vrátit. Tuto opravu odpočtu daně plátce provede za to zdaňovací období, do kterého spadá poslední den uvedené šesti měsíční lhůty. Výše vráceného odpočtu vychází z výše neuhrazeného závazku.

Pokud přijaté zdanitelné plnění podléhalo různým sazbám daně a plnění bylo zapláceno jen částečně, přičemž neuhrazená část závazku se nevztahuje ke konkrétní fakturované položce, ale k plnění jako celku, musí plátce vrátit dříve uplatněný odpočet ve stejném poměru, v jakém zůstal závazek neuhrazený. Tento poměr musí současně uplatnit i na částky daně vypočtené pomocí různých sazeb.

Nové pravidlo bude poprvé prakticky uplatněno za zdaňovací období červenec 2025. Tehdy nastane povinnost vrátit odpočet daně uplatněný z přijatých zdanitelných plnění uskutečněných v lednu 2025 a splatných rovněž v lednu 2025, která nebyla do konce července 2025 uhrazena.

Povinnost provést opravu odpočtu se netýká přijatých plnění, která podléhají režimu přenesení daňové povinnosti (tzv. reverse charge).

Pokud plátce současně eviduje pohledávku za věřitelem a v souladu se smluvním ujednáním či právním předpisem dojde k vzájemnému zápočtu závazku a pohledávky, nemá plátce povinnost vrátit uplatněný odpočet daně, avšak pouze do výše takto uhrazeného závazku.

Zůstala-li po zápočtu část závazku neuhrazená do konce šestého kalendářního měsíce bezprostředně následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém se závazek stal splatným, je plátce povinen vrátit část dříve uplatněného nároku na odpočet daně. Výše vráceného nároku na odpočet daně se bude opět odvíjet od výše neuhrazeného závazku.

Plátce je oprávněn si nárok na odpočet daně následně uplatnit znovu, pokud závazek plně či částečně uhradí. Výše nároku na odpočet bude opět vycházet z výše poskytnuté úplaty.

Nejdříve lze nárok na odpočet znovu uplatnit za to zdaňovací období, ve kterém dojde k úhradě (příp. k částečné úhradě) závazku. Nejpozději lze tento nárok uplatit do konce druhého kalendářního roku bezprostředně následujícího po konci zdaňovacího období, ve kterém byl plátce oprávněn znovu uplatnit tento nárok nejdříve.

Uvedené vrácení či znovu uplatnění odpočtu daně jsou vždy jednostranné operace. Opravný daňový doklad se tak nevystavuje.

Postup v případě postoupení pohledávek, uplatnění zádržného a dalších specifických situací je popsán, vč. způsobu vykázání opravy odpočtu v DPH přiznání a kontrolním hlášení, v informaci GFR dostupné na <https://financnisprava.gov.cz/cs/dane/dane/dan-z-pridane-hodnoty/informace-stanoviska-a-sdeleni/informace-ke-zmenam-v-oblasti-dph-od-01012025>